

ЕКОНОМСКИ ИНСТИТУТ
ECONOMICS INSTITUTE
1947

KOMERCIJALNA BANKA

Друштво аграрних економиста Србије
Serbian Association of Agricultural Economists

TREĆI POLJOPRIVREDNI FORUM

HRANA ZA EVROPU

INVESTIRAJMO U AGROPRIVREDU SRBIJE

Subotica, 17-19. oktobar 2013.

PANEL 5: FINANSIRANJE AGROPRIVREDE

Tema izlaganja: Finansiranje porodičnih poljoprivrednih gazdinstava

Ime i prezime, Radmila Makrić, direktor Odeljenja za poljoprivredu, Komercijalna Banka a.d.

TREĆI POLJOPRIVREDNI FORUM
HRANA ZA EVROPU
INVESTIRAJMO U AGROPRIVREDU SRBIJE
Subotica, 17-19. oktobar 2013.

➤ Potencijal Tržišta

- ukupan broj porodičnih gazdinstava 619.000
- porodična gazdinstva poseduju 2.800.000 ha obradivog zemljišta
- prosečna veličina poseda 4,5ha
- 3% gazdinstava obradjuje preko 20 ha ,odnosno obradjuju 32% ukupno obradivog zemljišta

statistika popis 2012	do 2 ha	2-5 ha	5-10ha	10-20ha	20-50ha	50-100ha	preko 100 ha	total
broj gazdinstava	293.667	184.537	89.749	32.486	12.922	4.243	1.365	618.969
korišćeno zemljište ha	264.451	593.749	615.799	434.322	383.305	300.036	224.762	2.816.424
učešće zemljišta	9%	21%	22%	15%	14%	11%	8%	100%
prosečno korišćeno zemljište po gazdinstvu	0,90	3,22	6,86	13,37	29,66	70,71	164,66	4,55

Godišnje potrebe za obrtnim sredstvima

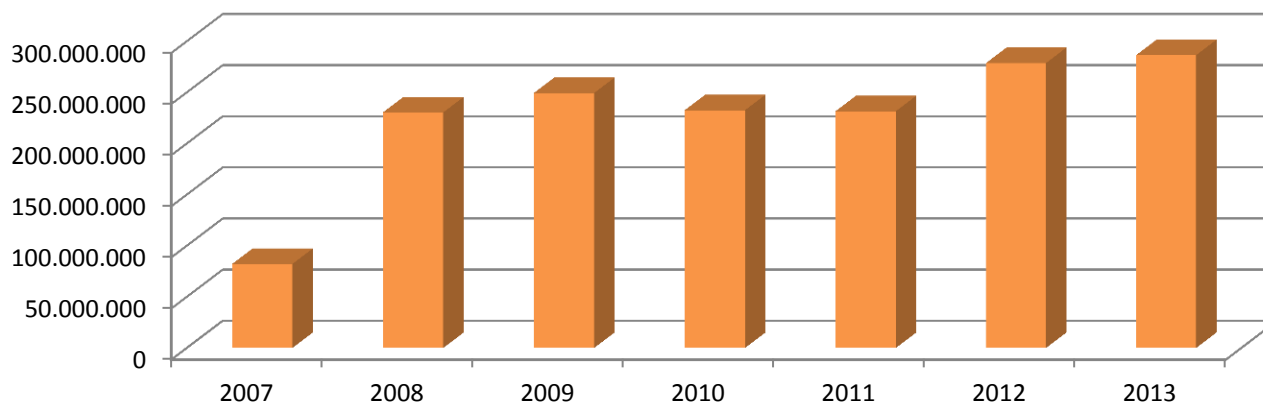
Biljna proizvodnja 2.800.000 ha * 300 eur = 840.000.000 eur

Godišnje potrebe za investicijama ???

➤ Finansiranje porodičnih gazdinstava

- 5 Banaka aktivno učestvuje u finansiranju porodičnih gazdinstava
- godišnja realizacija cc 125 mil.eur
- trenutno stanje duga poljoprivrednih kredita 287 mil eur
- Stanje duga poljoprivrednih kredita u odnosu na 2008 god beleži rast od 25%,odnosno prosečno 5% godišnje

Bankarski sektor

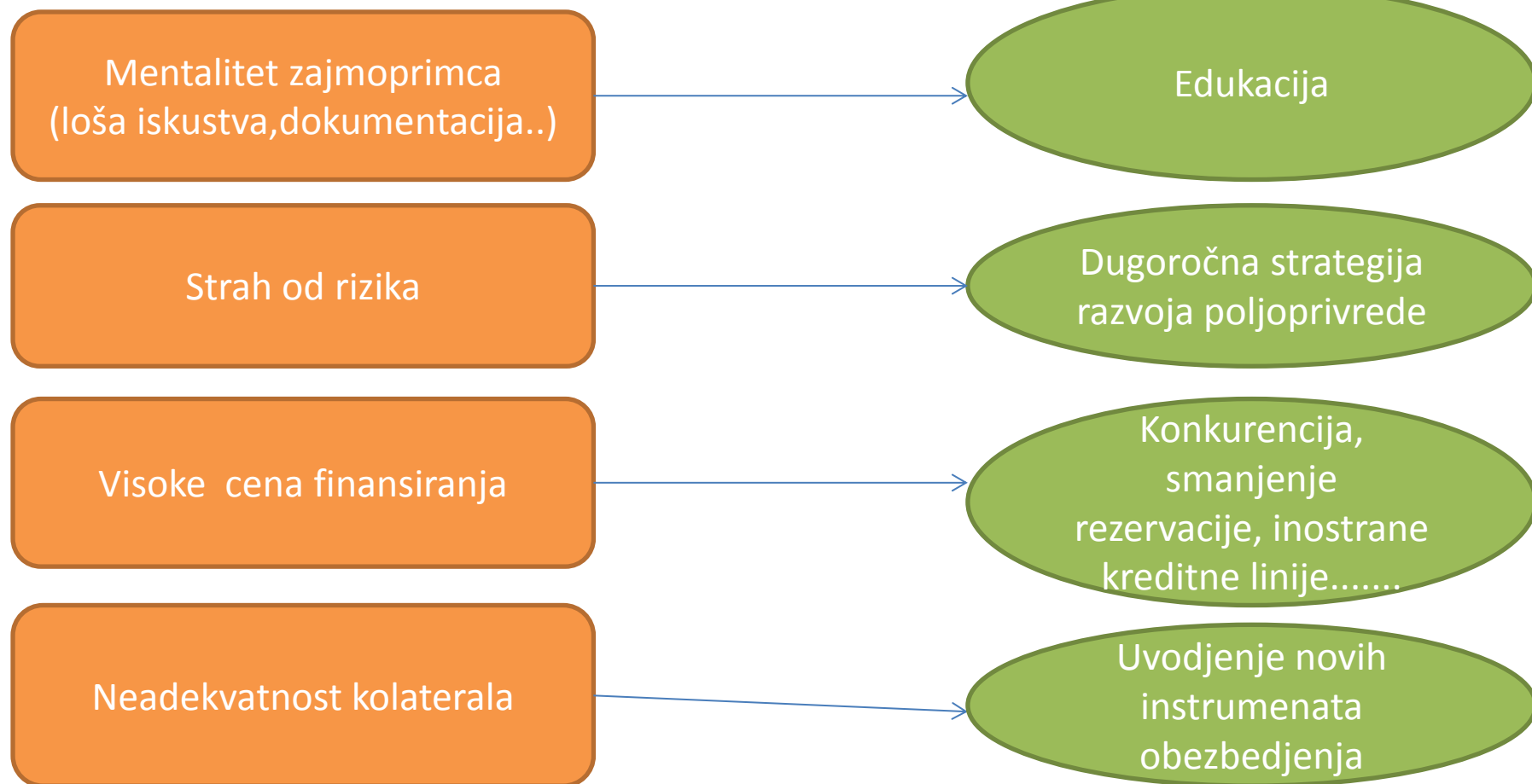
TREĆI POLJOPRIVREDNI FORUM

HRANA ZA EVROPU

INVESTIRAJMO U AGROPRIVREDU SRBIJE

Subotica, 17-19. oktobar 2013.

➤ Uticaj na tražnju

Uticaj subveniconisanih kredita

TREĆI POLJOPRIVREDNI FORUM
HRANA ZA EVROPU
INVESTIRAJMO U AGROPRIVREDU SRBIJE
Subotica, 17-19. oktobar 2013.

➤ **Mali broj banaka uključen u finansiranje poljoprivrede**

Razlozi	Rešenja
prirodni rizici poljoprivredne proizvodnje	razvoj tržišta osiguranja
nedovoljno znanje i iskustvo u finansiranju poljoprivrede	edukacija
izračunavanja kreditne sposobnosti	finansijski izveštaji porodičnih gazdinstava
procena rizika	dugoročna strategija razvoja poljoprivrede
visoki troškovi finansiranja	smanjenje rezervacija , brža naplata potraživanja...

Posledice –visoka cena finansiranja, ne prilagodjeni kreditni proizvodi

TREĆI POLJOPRIVREDNI FORUM
HRANA ZA EVROPU
INVESTIRAJMO U AGROPRIVREDU SRBIJE
Subotica, 17-19. oktobar 2013.

➤ **Razvoj novih modela finansiranja poljoprivredne proizvodnje**

Krediti na bazi tripartitenih sporazuma

Finansiranje na bazi robnih zapisa

Predžetveno finansiranje

TREĆI POLJOPRIVREDNI FORUM

HRANA ZA EVROPU

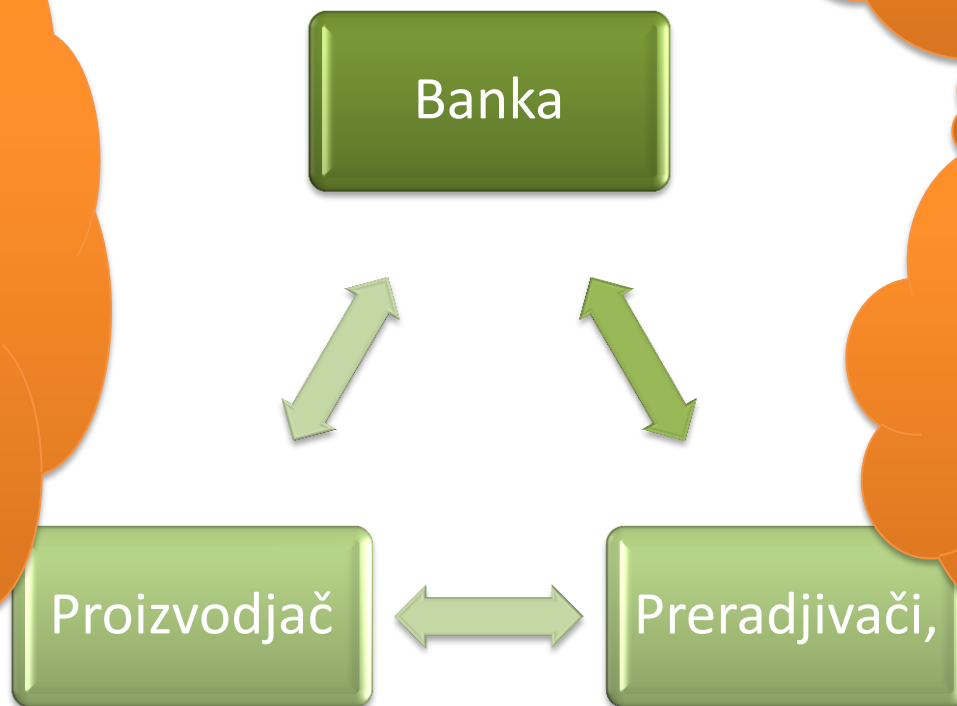
INVESTIRAJMO U AGROPRIVREDU SRBIJE

Subotica, 17-19. oktobar 2013.

➤ **Kreditni na bazi triparitenih sporazuma**

Banka finansira proizvođača, na osnovu potpisanog Trojnog sporazuma, po ekskluzivnim uslovima finansiranja Banka

proizvođači, potpisuju ugovore o proizvodnji gotovih proizvoda zadovoljavajućeg kvaliteta za prerađivača

Po otkupu roda, prerađivač, usmerava sredstva na račun klijenta u Banici za izmirenje obaveza po Trojnom sporazumu

TREĆI POLJOPRIVREDNI FORUM

HRANA ZA EVROPU

INVESTIRAJMO U AGROPRIVREDU SRBIJE

Subotica, 17-19. oktobar 2013.

HVALA NA PAŽNJI